

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Mer elegendő vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész év: e 12 kor., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. sz. — Telefon 58. sz.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlér sora 30 fillér

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

Alkotmányellenes kormány?

Írta: **Hulász Lajos** orsz. képviselő.

Soha nagyobb közjogi falszomót a magyar politikába bevenni nem akartak, mint amilyennel Justh Gyula a képviselőház legutolsó ülésén az indennitársról szóló javaslat beterveztésekor megpróbálkozott. Azt mondta, s makacs következetességgel továbbá állítja, vitatja pártja is, hogy a jelen kormány törvénytelen, alkotmányellenes és inparlamentáris. Mind a három állítás negációja a valóságnak.

A kormány törvényességét az 1848; III. tc. határozza meg. Sajnos, olyan kevés kautélát állít fel e tekintetben, hogy a korona által kinevezett bármely kormány már magával a kinevezés tényével a felelősség hirdetésével és vállalásával és Budapesten székelésével eleget tesz e feltételeknek. E tekintetben azt hiszem, még az is, aki soha közjoggal nem foglalkozott, nem mer kétséget támasztani. Lássuk, hogy áll az alkotmányosság kérdése.

Alkotmányos az a miniszterium, amelyet a korona kinevez és amely a parlamenttel harmóniában működik. S itt mindjárt megemlítjük azt is, hogy a kisebbség köréből kinevezett miniszterium, vagy a parlamenten kívül álló körökből deszignált miniszterelnök és kormány sem alkotmányellenes, ha az nem a parlament megkerülésével kíván operálni. Vagyis, ha a király bárkit is kinevez és ez nem napoltatja el a képviselőházat, hanem mindjárt a legelső ülésén kifejti programját és e felett provokálja a határozatot, alkotmá-

nyossá válhatik, ha a parlament elé terjesztett programját a képviselőház elfogadja, illetőleg le nem szavazza. Sőt akkor se mondható alkotmányellenesnek, ha a leszavazás ténye után nyomban lemond, vagy a képviselőházat rögtön feloszlítja és a nemzetre apellál. Ha azután az új választások folytán sikerül neki, illetve programjának többséget biztosítani, kétségbevonhatatlanul megszerezte magának az alkotmányosság összes kritériumait.

Alkotmányellenesnek csak az a kormány tekinthető, amelyiknek a parlamenttel szemben nincs meg a többsége s ezzel nem törődve, választás utján nem kíván magának többséget szerezni, hanem a parlamenti felelősség alól kibújik. Az ilyen alkotmányos és parlamentáris kormány közt lényegesebb különbség nincs, legfeljebb csak az a nuance állítható fel, de ez már a közjogi szérszálhasogatók mestersége, akik a parlamentáris minisztert abban különböztetik meg az alkotmányos miniszteriumtól, hogy a parlamentáris miniszternek már a kinevezése pillanatában meg van a többsége.

Hogy áll most a kérdés a mai kormánnyal szemben?

A kormány feltétlenül bírja a király bizalmát és a nemzet többségének bizalmát. A király bizalmának bizonyossága az, hogy a jelenlegi kormány lemondását máig sem fogadta el a kormány s a korona között nem valami ad hoc kérdésben merült fel differencia, hanem egy jövendő kormányzati program megállapítása tekintetében. Addig tehát, míg őfelsége a kormány lemondását el nem fogadta és a képviselőház a kormányt le nem szavazta, a legnagyobb képtelenség alkotmányellenes, vagy inparlamentáris kormányról, vagy kormányzásról beszélni. Így rendkívül éles s tisztán csak a jelen kabinet tulszkrupulizálásának tudható be az a szubjektív distink-

ció, amelyet ép lemondásuk folytán állítottak fel, t. i. ők maguk, mint lemondott kormány, dacára annak, hogy a király részéről e lemondás elfogadva nem lett és dacára annak, hogy a lemondás okául nem a képviselőházban a bizalmatlanságnak megnyilatkozása, hanem tisztán a jövendő kormányzati programhoz a felség hozzájárulásának elmaradása szolgáltatott okot, nem tartják magukat jogosítottknak a parlament irányítására. Ez is tulságos szubjektivitás az ő részükről, mert ismételtük, mindaddig míg a kormány lemondása el nem fogadtatik és amíg a kormányt a képviselőház le nem szavazta, az a legteljesebb mértékben alkotmányos és parlamentáris kormány.

Magával a Justh-párt támadásával és azok jelenlegi értékével nem törődnek, attól kell tartanunk azonban, hogyha ez a közjogi tévlegések ebben az abszolút tiszta kérdésben előtérbe tolnának, ebből a jövendőben nagy kár háromhatnék az országra, amennyiben egy tényleg alkotmányellenes és inparlamentáris kormány hivatkozhatnék arra, hiszen az ellenzék (Justh-párt) magát a Wekerle-Kossuth kormányt is alkotmányellenesnek és inparlamentáris tehintette.

Nagyon fontos érdeke a nemzetnek, hogy ez a kérdés tisztán álljon előtte, ne csak a politikusok, hanem az egész nemzet előtt, mert nagyon könnyen eljőhet az az idő, hogy tényleg a kormányellenes és inparlamentáris kormányzás inauguráltatnék és akkor tényleg a nemzet egész egyetemének fel kell zudulnia és elemi erővel kell elsöpörnie azokat, akik a nemzet jogainak letiprására, jogos követeléseik guzsba kötésére, tételes törvényekben biztosított önálló gazdasági fejlődésének meggátolására a nemzet akarata ellenére kísérleteznének.

Sirolin
Ez az új gyógyszer és a hatékony, megismerhető a köhögés, vésődés, újul tiszta

•Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
kőhögés, skrefulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Minthogy értéketlen utáztatokat is kinnának, kérjen vásárlásakor
„Roche” eredeti csomagpólat.

Sirolin-broszúra U 17 ingylen és bérmentve F. Hoffmann La.
Roche & Co., Wien III., Neulinggasse 11.

„Roche”
Kapható orvos rendelésre a gyógyszerüzletben. — Az Országos 4—korona.

* Balla Aladár újból főispán — Ujvidéken. Az ujvidéki „Határó” írja a következőket: Illetékes körökből vett értesülés szerint Balla Aladár újból ki fog nevezetni Ujvidék sz. kir. város főispánjává s ehhez még egy szomszéd megyei főispánságot is kapna Balla Aladár, mint szintén értesülünk, e kettős főispánságot is el fogja fogadni, bárha más előkelő állásra is designálva van. E hír már is városszerte elterjedt és amily megdöbbenést keltett bizonyos körökben, ép oly őszinte, lelkes örömmel fogadják a függetlenség és 48-as párt hívei, akik persze e hírek mielőbbi megvalósulását szívósból óhajtják, bár tudják, hogy Balla Aladár részéről áldozatszámba megyen.

Lukács dezignált miniszterelnök?

A csütörtöki nap szenzációs politikai eseménye, hogy a király Lukács Lászlót, mint békecsinálót fogadta és mint dezignált miniszterelnököt bocsájtotta el.

Lukács még az este Bácsbe érkezett, ahol Serényi Béla gróf várakozott rája. Későig elbeszélgettek a Sacher-szállodában.

Az audiencia teljes két óra hosszágú tartott. Utána nyomban visszahajlatott Sacherbe lakására, ahol a reája várakozó újságíróknak kijelentette, hogy csak délután mondhat valami lényegesebbet; mert még nincs abban a helyzetben, hogy nyilatkozatot tegyen.

Lukács ezután látogatást tett a belügyminiszteriumban, ahol báró Aehrenthal miniszterrel tanácskozott.

Khuen Héderváry gróf negyed tizenkét ókor gyalog indult a Burgba. Kihallgatása fél 12 órára volt tervezve, de mert Lukács tulsoká tartózkodott az uralkodónál, csak 12 óra után jutott be a királyhoz. A kihallgatás félórásig tartott.

A lakásnyi várakozó hírlapíróknak ennyit mondott:

A „ZOMBOR ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA

Nőm és a karácsony.

Nőm, a Viki, amikor ebédre hazajöttem és őt jólnevelt férjhez illően köszöntöttem, néma megvetéssel elfordította a fejét.

Sütét sejtelmem támadt. Ha szeretett nőm még köszönésemet sem fogadja, ugyancsak zivatros kedvében lehet. Sejtelmem nem csal. Alig hogy lenyeltem az első korty levest, nőm vésztojól arcaal megszólalt:

— Te vagy a világ leg gondatlanabb férje.

— Miért, drágám? — kérdeztem megdöbbenve.

— Szégyelheted magad.

— Jelentést tettem a királynak informálódásaim eredményéről.

Egy magyar újságíró részletes felvilágosítást kapott Hédervárytól, aki erre elmondta, hogy a helyzet kulcsa most Lukács kezében van s még folytatni fogja a tárgyalásokat a kooperáló pártokkal.

Hír szerint a válság megoldására fontos halást gyakorol a magyar parlament hangulata s kétségtelen, hogy Lukács engedményekkel megy haza.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósága szerdán délután Hauke Imre polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen választás útján betöltötték a különböző városi albizottságokban megürült tagsági helyeket, melyekre mind-egyikre a 67-esek kerültek; kivéve az egyik Balogh Ernőt. Erre ismét csak az a régi német mondás jut eszünkbe: „Erklärung mir Graf Orindur, diesen Zwiespalt der Natur.“

A közigazgatási bizottság öt kilépő tagjának helyébe megválasztották dr. Buják József, dr. Falcione Árpád, dr. Grüner Samu, dr. Konyovits Dávid és Kozma László bizottsági tagokat.

Az igazoló választmány tagjává dr. Czeisel Lajos József, dr. Falcione Árpád, dr. Konyovits Dávid, Kozma László és dr. Nikolic György, a számonkérőszék tagjává dr. Konyovits Dávid és Kozma László, az állításkötelesek puható bizottságának tagjává dr. Buják József, Fejér Gyula, Kupuszarevits Lyubomir, Konyovits Mladen, Antits A. Milán, ifj. Bosnyák József, Polzovits István, Radicevics Sándor, dr. Scheer Armin, a felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának tagjává dr. Balogh Ernő, Bárány Zsiga, Frey Imre, dr. Grüner Samu, dr. Falcione Nándor, Holländer József, Georgievits Koszta, Karakásevics Milivoj, Gräff Nikáz, Kozma László, id. Heindlhöfer Róbert és Léderer Leó, a gaz-

dasági és pénzügyi bizottság tagjává dr. Konyovits Dávid, az építészeti bizottság tagjává id. Heindlhöfer Róbert, az alsófokú ipariskola felügyelő bizottságának tagjává Antits A. Milán, Müller Gyula, az esküdtetek összejáró bizottság tagjává Blagojevits János, ifj. Bosnyák József, dr. Falcione Nándor, Frey Imre, dr. Fratricsevics Aszt Vince, Ilkits Száva, dr. Bruok Jenő, Radicevics Sándor, Bugarszky Athanasz és Ugy Mihály, a tisztii ügyész helyettesévé, fegyelmi és árvaügyekben Kozma László, az esküdtbírósnágnál működő bizalmi férfiakká dr. Fratricsevics Aszt Vince, dr. Falcione Árpád, dr. Nikolic György, Novakovits Izidor és dr. Scheer Armin választottak meg.

A városok dolga.

A fővárosi lapok helypolitikai hirováltában elrejtve, apró betűs közleményt olvasunk arról, hogy a városok dolga ismét aktuális lett. Az összes fővárosi újságban a következőket olvastuk:

A városok országos kongresszusán az állandó bizottság megbízta Lukács Ödönt, Nagyvárad város tiszteletbeli főjegyzőjét, hogy a városok végleges rendezéséről szóló törvényjavaslatnak tervezetét készítse el. Lukács Ödön elkészítette a tervezetet s azt részletes indokolással és matematikai tabellákkal felszerelve átnyújtotta Bárcy István budapesti polgármesternek, az állandó bizottság elnökének.

Az olvasó a hír első olvasása után fejcsóválva kérdi, vajjon éppen most aktuális-e ez a kérdés? Most, amikor országos válság dúl, amikor a kormány se kint, se bent és a parlament munkaképessége éppen a politikai helyzet zürzavara folytán béna, munkaképtelen, új alkotásra hivatva nem érzi magát.

Nincsen igaza annak, aki így gondolkodik. Nagyon helyes, hogy az a törvénytervezet végre elkészült. Igaz,

— Miért szégyeljem én magam?

— Majd mindjárt megmagyarázom, hogy miért. Te jössz, mész, Samukam, gondtalanul, mint egy viziló.

— Nem is tudtam, hogy a viziló gondtalan állat.

— Reggel felkelsz és elmegy, délben hazajössz és megebédelsz este hazajössz és lefekszel. És azt hiszed, hogy ezzel minden rendben van. Semmiféle gond nem marja a szívedet, nézd az emberiséget, nézd az utcán járó-kelőket, nézd meg az üzleteket, olvasd a lapokat. Hiszen az egész világ izgul most, minden ember lábban ég, csak te, egyedül te éled le nyugodtan nyomorult létedet és nem törödsz semmivel. Samu, te állat, hát mi jön most, hát mi közeledik most, sőt mi az, ami már a házunk küszöbén van?

— Drága nőm, igazad van. Én egy állat vagyok. Én eme szivettépő kitérésed után sem tudom, hogy mi közeledik és hogy mi van a házunk küszöbén.

— Samu, te állat, a karácsony közeledik, a karácsony van a házunk küszöbén.

— És ezért izgulsz te? Miért fájjon neked a karácsony?

— Karácsony a szeretet ünnepe. Karácsonykor minden házba beköltözik a szeretet. És ez a szeretet ajándékok formájában nyilvánul. Karácsonykor kigyulad a karácsonyfa és a jó férj szívet űrvendeztető ajándékokat hoz haza szeretett nejének és gyermekeinek.

— Minek gyujtsunk mi karácsonyfát? Hiszen mi zsidók vagyunk.

Az mindegy. A kivilágított karácsonyfa ajándéktárgyakkal körülveve lélekemelő dolog.

A mi cégünk készítménye az egyetlen, amely Olaszországban a hivatalos orvosi szerek jegyzékébe is föl van véve

Az ERNESTO PAGLIANO tanár cég PAGLIANO SYRUP-ja

Nápoly (saját házában) Carlo S. Marco 4 — a legjobb és legújdibb vértisztító szer. A mi PAGLIANO SYRUP-unk a legelőkelőbb gyógyszerárakban törvényes engedéllyel jut forgalomba. Pagliano tanár eredeti receptjei szerint melyek, ami birtokunkban vannak és amelyet legalkalmasabban készítettük el.

Óvás:

Mindenkit figyelmeztetünk, hogy nekünk hasonlóan cégekkel semmiféle összeköttetésünk abszolúte nincsenek és nem is akarunk volük összeköttetésbe lépni. Felkérjük tehát t. vevőinket hogy óvakodjanak bizonyos ártalmas utánzatoktól, amelyeket minden lehető módon

és kétes reklámokkal iparkodnak forgalomba hozni.

Hogy a legbiztosabban kaphassuk az egyedül ami valódi jelségünkkel ellátott készítményt, amelynek egyáltalán semmi köze egyéb hasonló készítményekhez, ajánljuk direkte a mi cégünkhez Nápolyban fordulni vagy pedig Bozate Brachetti Reál-gyógyszertárába, Ala (Dél-Tirol).

hogy a mai viszonyok mellett nem lehet arra gondolni, hogy egyhamar a képviselőház asztalára kerül, még kevésbé ringathaljak magunkat abban a reményben, hogy azt törvényjavaslat képében tárgyalás alá vegyék. Csak hogy nem szabad elfelednünk, hogy a leghosszabb válságnak is vége szokott lenni. Akkor pedig nem szabad a városoknak készületlenül állani.

A városok ezer bajjal, pénzügyi nehézségekkel küzdenek. Nem akarjuk újra és ismét felhozni azokat a tömegtelen bajokat, amelyek a vidék legtöbb városát fejlődésében akadályozza, gátolja. Mozdulni nem vagyunk képesek szegénységünkől. Minden irányban megnyílnak az égető, a halaszthatatlannak látszó szükségletek, de nem bírjuk azokat az igényeket kielégíteni, mert üres a város pénztára.

Nem tudjuk, mit tartalmaz Lukács Odön törvénytervezete, de bízunk hozzá és megvagyunk győződve, hogy a városok bajának orvoslására törekszik.

A fölött nem is vitatkozunk, hogy az most rövid idő alatt a képviselőház elé kerül. Tudjuk jól, hogy ez lehetetlen, hiszen most ezer más dolga van a parlamentnek. A válság bonyodalmai kölik le most a politikai faktorokat és így a városok érdekeinek háttérbe kell szorulnia. Hiszen csendesebb, békésebb időkben is háttérben kellett kullogniuk és várni türelmesen, mikor vesznek le roskadozó vállainkról a túlságos nagy teherből valami, egy keveset.

Eddig még nem igen történt valami számbavehető dolog a városok terheinek könnyítése érdekében. De most már nem is késhet soká a segítség.

A városoknak a maguk dolgait felszínre kell tartaniuk. Ennek a kérdésnek nem szabad többé álomba merülnie. Ebben kell tartani és állandóan rá kell terelni a hivatott faktorok figyelmét. Ha egyéb célt nem is szolgálna Lukács

Odön törvénytervezete, csak ezt, már akkor is örömmel üdvözölhetnék azt a városok polgárai.

De reméljük, hogy az a tervezet sokban hozzá fog járulni a városok háztartásának rendezéséhez.

Eisenstädter S. és Társai

Divatárúházában

Nagybecskerekén

kezdetét vette az

Occásió

— eladás —

melyen csak kifogástalan jó minőségű áruk kerülnek, az évfolyamán összegyűlt mindennemű maradékokkal együtt eladásra.

Hirek.

* Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinknak, munkatársainknak és jóakardóinknak.

* Kinevezések. A pénzügyminiszter Rónai Antal topolyai adóhivatali díjtalan gyakornokot díjas gyakornokká nevezte ki. — A pénzügyminiszter Keresztesi János zentai adóhivatali segédet adó-

egy Blériot-kalapot, egy brilliáns fülbevalót és három selyem bluzt.

— Nem lesz ez egy kicsit sok?

— Na, halod? Gondold meg, hogy nem kell pásztorjátékokat játszani és nem kell pásztorjátékokat énekelni.

— Igazad van.

— Na, látod. És hogy szeretett nőd gondos előrelátásáról meggyőződjél, bevalom neked, hogy mindezeket a dolgokat már hasa is szállították. Sőt a számlákat holnap a hivatalodban bemutatják, azokat szépen ki fogod fizetni és megszabadulsz a karácsonyi gondoktól. Nos, nem vagyok én egy angyal?

— Valóban angyal vagy.

És nőm a Viki betáskálta kedvenc ételtemet, a tokánypaprikást, miközben gyengéd hitvesi csókot lehelt, redős, de immár gondmentes homlokomra.

hivatali ellenőrré nevezte ki. — Szabó József újvidéki kir. törvényszéki jegyző a dárnai kir. járásbírószághoz albiróvé nevezetett ki.

* Athelyezések. A kereskedelemügyi miniszter Liebhart István a kisipari segédfelügyelőt hason minőségben a szabadkai kir. ker. iparfelügyelőséghez helyezte át. — A kultuszminiszter Korba-Krisztina óverbácsi állami óvónőt a bácsújfalusi óvodához helyezte át.

* Ref. istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet folyó évi december hó 26-án, Karácsony második napján, d. e. 10 órákor az ág. ev. imaházban üvacsorasztsákkal egybekötött istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv lelkész, Kozma László főgondnok.

* A zombori kath. legényegyesület f. hó 26-án, vasárnap este 8 órákor saját pénztára javára tombolajátékkal egybekötött pásztorjátékokat rendez. Szinre kerül: Erdőssy Károly „Ami fentart minket” című pásztorjátéka. Személyek: Gombos asztalosmester: Gaszmann József, Béla fia: Darázi Sándor, Márta leánya: Virányi Marika, Pali, Gyuri tanoncok: Vidákovics József és Fuderer János, Jankó szolga: Schwell József, Klein hivatalnok: Kovács András, Szekeres Dénes István: Pataiger Nándor, Szekeresné: Stefkó Mária, Egy segéd: Horváth Károly. Segédek, tanoncok. Történetek az első felvonás Gombos lakásán, a 2 és 3. felvonás Szekeres lakásán. Belépti díj: Ülhely 80 fillér. Tombola jegy 20 fillér.

* AZombora Esperanta Grupo, ha megfelelő számú tagok jelentkeznek, 1910 május 1-én megnyitja állandó olvasótermét (kaszinót), hova 2 korona negyedéltagsági díj befizetése mellett eszperantista hölgyek és urak egyaránt beléphetnek. A tagok rendelkezésére fognak állni Budapest, Angolországban, Ausztriában, Belgiumban, Bolgárorszában, Dániában, Franciaországban, Hollandiában, Lengyelországban, Németországban, Norvégiaiban, Olaszországban, Oroszországban, Spanyolországban, Svájcban, Svédországban, Chileben, Egyesült-A. Amerikában, Mexikóban, Peruban, Afgyiban, Japánban és a Filippin szigeteken szerkesztett eszperanto lapok és a kézi könyvtár.

* AZombora Esperanta Grupo 1910. évi január 3-án a nagy érdeklődés miatt megnyitja a II-ik tantályomat a), b) és c) csoporttal. Az eszperanto előadások hétfőn és csütörtökön az evangélikus elemi iskolában csoportonként külön előadók által tartatnak meg. Tanórák: a) csoportnak délután 1/5—1/6, előadó Rács Soma; b) csoportnak este 6—7-ig, előadó Dr. Pataj Sándor; c) csoportnak este 1/8—1/9 ig, előadó Dr. Matits Márton. Az előadók akadályoztatása esetén helyettes előadó Lombos Alfréd. Az érdeklődők a szabad idejüknek legjobban megfelelő tanórákra jelentkezhetnek. Fűtésre, világításra és könyvtárra havonta előre 1 kor. fizetendő. Tandíj nincsen. Előjegyezni — levelezőlap útján is (ez esetben a teljes cím jelzésével) — Lombos Alfréd csoportelnök] nél lehet.

* Jótékonyág. Az emberbaráti szeretet nemes célját szolgáló zombori Napközi Otthon Egyesülettel, mely városunkban immár egy évtized óta szép sikerrel működik, a közelmúlt napokban igen kellemes meglepetés érte. A jótékonyágáról ismert és közszeretében álló néhai Falcione Lőrinc elhalálózása alkalmából ugyanis az egyesület Antal-u. háza dr. Falcione Nándorné urasszony személyében új tulajdonost nyert. Az egyesület küldöttsége Bertolinó Szán-

— Jó, jó. De nekünk gyermekeink sinosenek. Minek nekem egy kivilágított karácsonfa?

— Nem baj, behozzuk a házmesternő gyerekeit. És fogsz neki pásztorjátékokat játszani és pásztorjátékokat dalolni és aztán kiosztod részemre az ajándékokat.

— Én? Hát tudok én énekelni? És honnan vegyek én pásztorjátékokat?

— Ilyenkor minden jóra való férj betanul egy oszomó pásttorjátékot.

— Szép kis kívánságaid vannak. — Tudod mit? Engedek a kívánságaimból. Így legalább szeretett nődet nem vádolhatod zsarnoki természettel és egyéb ilyen jóval.

— Ez már beszéd. Halljuk az engedményeket.

— Elengedem a karácsonyfát és elengedem a pásztorjátékokat.

— És mit nem engedsz el?

— Nem engedem el a karácsonyi ajándékokat. Nevezetesen: egy új téli kosztülműt,

Ha fáj a feje,

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 kor. 30 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Készíté Beretvás Tamás, gyógyszerész, Képesten. Orvosok által ajánlva.

no tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pasztillát**

Három dobozról ingyen postai szállítást.

nem hátrább húzódva, pénzét számolgatja, fejét hátra veti s egészen gondolataival van elfoglalva.

Magához térve, arany cigarettá-tárhozájából kivész egy finom egyptomit s az asztalhoz közeledve rágyújt, miközben tanulmányozza a társaságot.

— Boocsánát, — szól egy „kibitz“ hez, — légy szíves add át a helyedet, te ugysem játszol.

Nádpataky udvariskodva adja át helyét Szentimreynek, aki pénzét maga elé rakja és várja, míg a baccara szabályai szerint a bankadás joga őt megilleti.

— Ötszáz korona a bank, — mondja Sepi báró — ki tartja? Senki?

— Éu, — mondja Szentimrey. A pénz anyagul bedobja a zöldposztóval bevont tányérba s a kapott kártyákat minden „gusztá“ nélkül veszi fel.

— „Adok“, — mondja a bankár.

— „Veszek“, — mondja Szentimrey.

A nyerő a bankár lett s a játszma folyik tovább. Gyül-gyül folytonosan a bankár előtt a pénz, úgy hogy már csak hozzávetőleg számítják a bankot. Lehet már benne elég, mert a bankár átadja a kártyát s kijelenti, hogy „megretírel“. Összeszedte a társaságnak majdnem minden pénzét.

— Tizennyolc ezer korona! — kiáltja a kibitz.

— Add ki a kibitz-pénzemet, — hinkelkedik a kibitz a nyerőnek. Teljes lelkesemmel szorítottam azt a 9-es „sláger“, amikor Zoltán a legnagyobb tétjét rakta fel.

— Hát mi az eljárás ez? Egy per centet adsz. Hiszen legalább is ötöt érdemlek meg annyi „drukk“ kifejtése után.

Zoltán már az ötödik ezrest vette ki, de egy arcizma sem sem árulta el, hogy vesztit.

A szolgáltól egy pohár pezsgőt kér s miután azt egy hajtásra kiitta, újra hozzá fog a játékhoz.

Ő adja most a bankot, minden pénzét betéve a kasszába.

Eddig a legnagyobb hidegvérrel és könnyelműséggel nézte a kártyáit, de most mintha kicsérélték volna.

A legnagyobb számítással figyel minden leadótt kártyát és mintha Fortuna ónagsága reátekintett volna, rohamosan kezd a bank nőni.

Sepi báró, aki egyelőre megelégedett a nyereséggel, a szomszéd asztal mellett, gyöngyöző pezsgős poharak mellől csak néha-néha nézett a játékosok felé, ha valami moraj ütötte meg a fülét.

— Ilyen szerencsét, mondja Nádpataky, aki látva a bankár szerencsésjét, mellé húzódik és most Zoltánnak fejti ki „drukk“-ját, az esetleges 5 percentért.

Szentimrey alig egy óra alatt visszanyeri elvesztett pénzét s épen fel akar kelni, mikor Sepi báró gunyos mosolyal ajkán azt kérdi Szentimreytől.

— Megugrasz ugye? Nem félsz te senkitől, csak tőlem.

Zoltán egy ideges készmódulattal a már félretett kártya után nyúl és röviden csak annyit kérdez. „Mit tartasz?“

A kis báró leül s azt kérdi, mi van a bankban.

— Nem tudom, nem olvastam.

— Hát mindegy, tartom az egész bankot.

Zoltán elsápad, keze egy pillanatilg reszketni látszik s mintha gondolkozási időre lenne szüksége, a szolgáltól pezsgőt kér, amelyet lassan szűzölvé iszik meg. Rágyújt egy cigarettára s a kártyát elkezd osztani. Minden szem oda irányul, hogy a bankár mit fog szólni: „sláger“-e vagy „adok“-ot mond. Olyan csend támad, hogy a „kibitz“ lélegzését is meglehet hallani. Tudja minden jelenlevő, hogy ettől a kártyától függ Szentimreynek további játéka, mert apai örökségének roncsaival tette meg ezen utolsó, bár vakmerő kísérletet.

A helyzet kezd nyomasztóvá lenni, mert mindenki szeretné már az eredményt tudni. A báró még hozzá sem nyult a kártyához, várja míg a bankár nyilatkozik. Egyszer csak megszólal:

— Tudod mit Zoltán! Mielőtt valamelyikünk bele nézne a kártyába, dobjuk el.

— Nem, szólott Szentimrey s felveszi a kártyát. Lassan kigusztálja. Kibitzé feláll és úgy lesi. Az első kártya egy szép pikk kilences. Most már csak egy figura kellene s akkor a játszma az övé. Homlokán az erek kidagadnak s egy sohaj után kivágja a „sláger“, még pedig a „nagyot“, ami annyit tesz, hogy a bankár már nem vesztíhet.

A kibitz gratulál, mindenki örülni látszik Soltán szerencsésjén. Sepi báró miután megnézte a kártyáját, eldobja és fizetése készen oldalzsebébe nyul, hogy a begyömbszült százasokat és ezreket kiveszedhesse, Vége a játéknak. Mindenki felkel és elhagyják a kaszinó füstös termét.

Mikor kiérnek az utcára, némelyek hazá, mások az orfenmba kapacitálják egymást. Egyik-másik Zoltánt igyekszik rábeszélni, hogy vendéjelje meg a társaságot az orfeumban. Szentimrey oda hívja maga mellé Sepi bárót, aki a holnap re vanshot emlegeti:

— Kedves Sepikém, ezennel fogadom becsületeszavamra, hogy soha többé nem kártyázom. Most négyszem között megvallom neked, — s ezzel zsebébe nyul, ahonnan egy remek kis angol revolvert vesz ki — hogy ezzel a jószággal lőttem volna magam főbe, ha a pénzemet elvesztem.

Most egy új életet kezdek ezzel a megmaradt néhány ezer koronával. Holnap kilépek a kaszinóból s elutazom.

Szervusz!

Színház.

Pénteken

izrael

ment másodszer.

Szombaton Gál Gyula a nemzeti színház művésze vendég szerepelt

A botrány-

ban. Ferioul polgármester felesége valamelyik nemzetközi fürdőhelyen belésszeret egy kalandorra. Ezt a viszonyát férje a véletlen törvényeséki tárgyalás folytán megtudja. Rettenetes lelki harc után megboosájt neki. Ebből a pár szóból konstruált Bataille egy hatalmas drámát, melyben a szenvedélyek úgy ragadják magukkal a

nézőt, mint az ár a falevelet. Szinte elviselhetetlen volna a végsőökig felfokozott és felhevített indulatok hatása, ha nem ily művészi módon történnék és nem mérsékelni a költői igazságszolgáltatás békítő deríje, mely a darab végén mintegy lecsüriti a szenvedélyeket és mindent harmóniába foglal.

Nem akarjuk Gál Gyulának alakítását profanizálni és azért meg sem kísértjük a jelzőket felsorolni. Egyszóval csak annyit mondunk, hogy nagy volt. Magával ragadott bennünket. A közönség hálás is volt a nagy művésznek, mert példátlan ünneplésben részesítette. Hevesi Mariska felülmulta önmagát. A nagy művész ünneplése osztatlan volt az övével. Minden alakításában ott láttuk a művészelétek inspirációját, de ez a mai maga az élet volt. Gózon Béla szép tökéletességgel, a legjobb felfogásban és a legapróléko-abb részletességgel adta Artanezzónak szerepét. Hasonló elismeréssel kell megemlékeznünk Tihanyi Bétáról.

Vasárnap

A beostelenek

című drámában lépett fel Gál másodszer Moretti szerepében, melybe szintén beléontotta művészelkének o-odás tehetségét. A közönség ezáltal s zajosan ünneplte Hevesi Mariskával egyetemben, aki szép volt, nagy volt és mindenek felett művész volt. Végtelen bájos volt Hevesi Gusztai alakítása, melyért nyílt színen tapsolták meg, fő volt Solymosi és Turai.

Szerdán a

Taifun

volt műsoron. Dr. Tokeramo a japán közügynek munkása Berlinben teljesíti hazája megbízását. Ott tartózkodása alatt megismerkedik egy „európai gésával“, kibe a komoly és csak hazája céljainak élő japán halálisan belésszeret. Egy gyenge pillanatban megvállja neki ezt. A nő is nagyon szereti őt, de e pillanatban felébred benne az örök asszony és hisztériás kinzási vágyában azt hazudja neki, hogy nem szereti. Egy mesterien megrajzolt jelenetben Tokeramo indulatát a végsőökig fokozva, ez megöli őt. Tokeramo azonban ebben belepustul.

A szerző ebben a darabban merész kézzel idegen témához nyúl. Egy nekünk ismeretlen világ csodás légkörébe emel bennünket. Oda ahol egy a milliókért él, vagyis helyesebben hal. Mert ebben a csodás világban nem élet cél, hanem az önfeláldozás, a munka, a hősi halál a mások életéért, a jövendőök életéért.

Ennek a darabnak valami szokatlan hatása volt lelkünkre. Nemcsak, hogy meghalt kétségtelenül erős drámai mivoltánál fogva, de gondolkodásra is készített. Egy ősméretlen világ törekvéseibe, vágyai enged pillanatnyilag betekintést. Ez az eszme, vagy helyesebben probléma, — a keleti kérdés, a sárga veszedelem, — felvillan a cselekmény keretén belül, de csak úgy mint a villámfény, amely fenségesen sápadt és amelytől meg megborzadunk. A tájfunnak a borzasztó szélek foszlányai hűvösen végigvágatnak a színpadon, de csak egy pillanatra. Ebbe a rettenetes, magával

Nyílttér. *)

A CLUB

EXTRABIS

elég a legkevesebb
hamu nélkül óva-
kodjunk ulánztólól.

Borzasztó, ha az ünnepre

a gyermekek megbetegednek, vagy csak russzul is érzik magukat. Nyomott a kedv ilyenkor az egész házban és igazi jókedy csak nem akar gyökeret verni. Eppen ezért ilyen időben kettőzött gonddal óvják a kicsinyeket és ebben Fay valódi szódéni ásványpasztillája kitűnő szolgálatot tesz. A hol észszerűen használják, ott a torok- és a légzőszervek izgatása csaknem sohasem fordul elő vagy legalább a leggyorsabban megszűnik. A szódéni minden érzékeny szervezetnek valóban jótémeny. Ára csekély 1 korona 25 fillér egy skatulya, a melyet minden gyógyszerárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni. De utánzatot fölháborodva vissza kell utasítani. Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Gunzert os. és kir. udvari szállító Wien IV., Gr. Neugasse 17.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

A csapó vízbe a légutak megbetegedésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Helldorfer Róbert uraknál.

*) Ezen rovat alatt közléteért nem vállal felelősséget a szerk.

Egy, a csatorna közelében lévő
120 kocsi jeget befogadó
jégverem

kiadó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

3370, sz. 909.

Pályázati hirdetmény.

Zsabya községnél ujonnan rendszeresített és előleges havi részletekben a községi közpénztárból kiutalványozandó évi 1600 K törzsfizetéssel és 400 K lakbérrel javadalmozott **községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **1910. január 20-ig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választás napjának kitűzése iránt később fogok intézkedni.

A szerb nyelv tudása megkívánatik.
Zsabya, 1909. december 10.

TRENKA,
szolgabíró.

.. H A ..
még nem járhatja, okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot

AZ UJSÁG-OT.

.. Megrendelő cím: ..

„AZ UJSÁG“ Bpest.

Egyes példányok minden ujságelárusítónál kapható.

BARANYAI

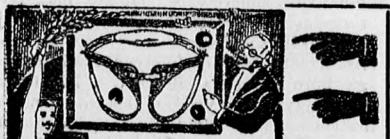
Ó-BOR

1 literes zárt palaczkokban 76 fillérért.

Az üveg 8 fillérért visszavéteik.

Kapható:

METZ JÓZSEF
fűszerkereskedésében.

Egyetlen sérvbajos

amputált, ferdénőtt stb se mulassza el, mielőtt szükségletét sévkötőkben, műlábakban, orth. műlázókben egyenes-tartókban, Járó és nyújtógépekben, haskötőkben stb. beszerezné, körülbelül 3000 ábrával és a hozzátartozó magyarázatokkal és használati utasításokkal ellátott árjegyzéket ingyen és bérmentve kéri.

KELETI J.

testgyenesítő és kötszerészeti műintézet

Budapest, IV., Koronahereg-u. 17.

Alapítottait 1878. évben.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörő, go. es. u. s. a. s. deges állapotban szenved, kérjen szót, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatályú gyógyszerár által Majna Fránszár.

Gyógyszerész SCHAUMANN-féle

GYOMORSO

összetételében ujonnan javított több mint 30 év óta a legjobb sikerrel bevezetve, a legjobb szer és marad is az a gyomor baj minden fajtája ellen, b. é. b. betegségek és óv. á. g. t. a. n. s. é. g. ell. n. Nélkülözhetetlen jó emésztés előidőzörs és fentartására. Aki losoványodáshoz hajlik szintén használja naponta kétszer a gyomorsót. Egy skatulya ára K 150. - Szélküldés naponta postán utánvét mellett, legálább két skatulyával. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Fraktér: chem.-pharm. laboratórium
JULIUS SCHAUMANN,
gyógyszerész Stockerau Bécs mellett.

A leghasznosabb karácsonyi ajándékok

Varrogepek
üzleteink által beszerezhetők.

Singer Co. varrógép részvénytársaság: Zombor, Trefort-u. 8.

Rheumát

csúz, isias, idegbetegeknek készséggel ingyen tudatom levélileg, hogyan szabadul t. am meg kínos szenvedéseimől.

Carl Bader, Merttiffen (Bághern.)

Gyötrelmesebb, kino-abb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ara majolika szeleceben 1 kor, melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drb 3 korért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Fehér István drogériájában Zomborban.

:: Köhögés, rekedtség és ::
hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-félet fogadjunk el!

MAKULATURA PAPIROS

különként kapható a kiadóhivatalban.

5500

közj. hit. bizonyítványok orvosoktól és magánosoktól bizonyítják, hogy a

KAISER
mell-karamellák

Kohóges

rekedséget, elnyálkásodást, katarhust, gőre- és hő-gökhöz és a legjobban eltávolítja.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Doboz 60 fillér.

Kapható: Gebauer Emil gyógyszerész Bács, — Német Ignéz gyógyszerész a „Szenthiromság”-hoz Zombor, telefonszám 71, — Kleiner Dezső gyógyszerész a „Mariahilf”-hoz Bácszentiván, — Illin Dezső gyógyszerész a „az angyal”-hoz Zombor.

Első magyar villa-
mos erőre beren-
deztett hangszergyár

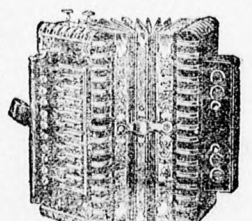
Stowasser J.

e. és kir. udvari szállító, színházak, z. nedék, hadsereg szb. szállítója, a R. közeztároló és a hangokozogórend felállója, BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 6. G. ár: Öntőház-u. 2. Ajánlja saját gyárában készült hurok-, vonó-, fűtő- és ütőhangszereit és azok alkateszeit, valamint quiret, tiszta húrkat. Hegedűk 3, 4, 5, 5 fűtől fe. jobb, legjobb felszerelés szer. — Türogtató rózsafűtő, uj. — 11. b. helyi üve. és 18. korával 30 fűtől fe. jobb. Harmonikák, leg. jobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, a for. utól fe. bb. Különleges acélhangu hang-

ersenyharmonikák, saját min. Stowasser, a hangfokozó gerenda felállója, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lényegesen hangot nyel (z. s. s.) leg. jobb javítással 4 ft.

Harmonium világ. húr, legjobb gyárt. mány 65 fűtől fe. jobb Javitások az összes hangszereken, különleges, szakszerű pontossággal, juányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos ában, elismert jó minőség. A leg. jobb katonai zenekar szállítója. Magyarországi leg. nagyobb vonó- és fűtő hangszergyára. Altalános a leg. szolidabb kiszolgálásról elismerv. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Vegyenek csak
Szt.-Petyári szőlő
utóterhelten a tartósabb.
Valódi háromszögű vödjeggyel
ezen 1880 C. P. A. P. K. U. N. E. T. E. P. Y. I. R. I.

Kapható **Holländer J. és Fia** Zombor.

Sajáttermésű
fajborokat

adok kölesbuhordókban 28 fillérért, k. s. listben főzött szilva- és törkölypálinkát 1 korona 30 fillérért, 3 éves barnack cognacot 2 koronáért.

BECK EMIL
pálinkafőző János-halma.
(Bácsmege)

ROPS
biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasúti és háztartási cikkeket árusító üzletekben. Ha valhol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

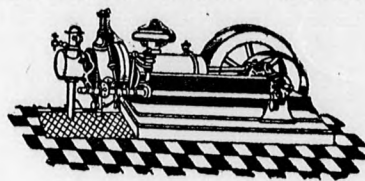
Képes prospektus ingyen és bérmentve.
ROPS Fémáru Részvény-Társaság.
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/89.

Helybeli elárúsítók:
Goldfahn Sándor és Fia, Roheim K. Fiai.
Raics István, Sztanisits Milán, Teles G.
Weidinger S. és Zs., Geigurov D. és Fia.

Angelica-Deilschen-Glycerin-Seife
Gottlieb Taussig
K. u. k. Hof- und Kammer-Geferant
Wien.

Kapható minden drogeriában, illatszerkereskedésben és gyógyszerárban.

Ujdonság! Szabadalmazott legújabb szerkezetű!
Magasnyomású **NYERSOLAJMOTOR**
és **SZIVÓGÁZ-MOTOROK** löerő óránként 1-2 fillér.
BENZIN-GŐZMOTOROK és **LÖKOMOBILOK.**
Legjobb minőség! Jótállás! Olcsó árak!

E. PLEWA mérnök **MOTORGYÁR & Co.**
Bécs (Wien) XVII/3. Wagtasse 7-808.
Január h. 1-től megbízható ügy-
nőkök különböző megyékben
főlvétetnek.

Szőlőoltványokat
szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep tulajdosor: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 66. (Nagyküküllő megye)
Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szól, mint irásbeli garanzitást szereshet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal.

Hófehérre és zománc fényesre tisztít HUSVÉTH
vegytisztító és kelmfestő

gallér- és kézelőket

Mindenféle korcsolyák Kapható: ifj Heindlhofer Róbertnál Zombor.

